

تحقق رویای گزارشگری با «گزارشگر شو»

کانال تلویوونی شبکه ورزش افراد مستعد بالای ۱۵سال علاقه‌مند به گزارشگری رشته‌های مختلف ورزشی را مورد تست و ارزیابی قرار می‌دهد. به‌تازگی اعلام شده‌که متقاضیان می‌توانند برای ثبت‌نام از ۲۹ آبان تا ۲۷ آذرماه امسال اقدام کنند. براین اساس، برگزاری پویش «گزارشگر شو» برای جذب گزارشگران رشته‌های مختلف ورزشی و افتتاح شبکه‌های تلویوونی ورزش ۲ و ۳ از مهم‌ترین اقدامات آتی این شبکه

گفت‌وگوی «جام‌جم» با فتح‌ا... امیری، تهیه‌کننده مستند «عملیات پلنگ»

رفتارشناسی پلنگ ایرانی در یک مستند

طبیعت همیشه آرامش‌بخش است اما همین‌که بخواهیم وارد جزئیات آن شویم، هزار و یک اتفاق غیرمنتظره را پیش‌پایمان قرار می‌دهد؛ درست مثل مستندسازی در حوزه طبیعت که چالش‌های آن بسیار فراتر از مستندسازی در حوزه‌های دیگر است. کسی که وارد آن می‌شود، نیاز به درک و صبوری بیشتری دارد تا بتواند به نتایج دلخواه خود برسد. قلمه مستند «عملیات پلنگ» از جایی آغاز شد که محمدمصدق فرهادی‌نیا، دانشجوی دکترای جانورشناسی دانشگاه آکسفورد برای موضوع پایان‌نامه‌اش سراغ رادیو تله‌متری پلنگ ایرانی می‌رود. بعد از تصویب پایان‌نامه، دانشگاه آکسفورد از این پژوهشگر حمایت می‌کند تا پژوهش خود را به سرانجام برساند. گردنبندهای متصل شده به پلنگ‌ها سبک هستند و وزن اندکی دارند. به همین علت مزاحمتی برای حیوان ایجاد نمی‌کنند و بعد از یک سال به‌صورت خودکار از گردن پلنگ باز می‌شوند. پژوهشگر در تمام این مدت، می‌تواند مسیر پلنگ و وارد شدنش به قلمروهای دیگر را ردیابی کند. خروجی این کار، اطلاعاتی است که تاکنون مستند نشده، هرچند که فتح‌ا... امیری،

تهیه‌کننده مستند عملیات پلنگ می‌گوید، پیش از این ردیابی پلنگ در کشورهای دیگر انجام شده بود اما به این وسعت نبود. عملیات پلنگ به کارگردانی نیما سسگری و تهیه‌کنندگی فتح‌ا... امیری، آخرین مراحل تولید را می‌گذرانند. این مستند که مراحل آخر تدوین را می‌گذراند، قصد دارد رویاترگر رفتارهای پلنگ ایرانی باشد. به بهانه این مستند، با امیری، تهیه‌کننده مستند عملیات پلنگ گفت‌وگو کردیم.

فتح‌ا... امیری، تهیه‌کننده مستند عملیات پلنگ در این رابطه به جام‌جم می‌گوید: این مستند و طرح اولیه آن، پایان‌نامه فردی به نام محمدمصدق فرهادی‌نیا در دانشگاه آکسفورد بود که اساس آن، زنده‌گیری پلنگ‌های ایرانی بود که با اتصال گردنبند ماهواره‌ای به آنها، بتوانند اطلاعاتی درباره رفتار پلنگ ایرانی به‌دست آورند؛ اطلاعاتی که تا به‌حال وجود نداشته است. برای همین من تصمیم گرفتم سراغ ساخت آن بروم و کل مراحل را مستند کنم.

خواهد بود. محمدباریکانی، معاون عملیات محتوای تلویویون درباره روند شکل‌گیری شبکه‌تلویوونی ورزش پیش‌ازاین‌گفته بود: تلویویون همکاری بلندمدتی با شبکه ورزش سیما تعریف کرده و در دو سال اخیر هم در تولید برنامه‌های متعدد،ی، با این شبکه همکاری و تعامل داشته؛این همکاری به راه‌اندازی شبکه اینترنتی ورزش ۲ یا همان شبکه تلویوونی ورزش منتر شد.او در مورد پیشینه این اتفاق عنوان کرده بود: از اوایل

وی درخصوص دلیل رفتن به سمت ساخت این مستند، عنوان می‌کند: یک بحث دغدغه وجود دارد و یک مسأله هم مربوط به جذابیت کار است. این کار برای ما جذابیت زیادی داشت. به‌دلیل این‌که اطلاعاتی در این زمینه وجود نداشت و علاقه‌مندی به حیات‌وحش، ما را به سمت تولید این مستند کشاند. دوست داشتم بدانیم چه چیزهای جدیدی وجود دارد که نمی‌دانیم، چه رفتارهایی در پلنگ ایرانی دیده می‌شود که کسی از آن خبر ندارد. ساختار کار ما در این مستند، مشاهده‌گری است و هر کاری را که انجام شده، مشاهده کردیم و فیلم گرفتیم. ابتدا تله‌گذاری و پلنگ‌ها را زنده‌گیری می‌کردند. برای گرفتن اطلاعات، گردنبندی به پلنگ وصل می‌شد.

ارسال سیگنال از پلنگ‌ها

امیری تأکید می‌کند: ساخت مستندهای این‌چنینی کار سختی است، این‌که صرفاً می‌گویم پلنگ را می‌گرفتند، به نظر ساده می‌آید. یک بار برای این کار، یک ماه در کوه چادر زدند و نتوانستند پلنگی را بگیرند. کار سختی است و کته به عوامل زده بود. یافته‌های زیادی در این

گزارش

کتابخانه معاونت صدا

گنجینه‌ای جاری از دیروز تا امروز

با جام‌جم بیان می‌کند: آرشيو رادیو‌اولين و قديمی‌ترين آرشيو سازمان صداوسيماست. مجموعه منحصر‌به‌فرد منابع آرشيو صدای جمهوری اسلامی به عنوان بزرگ‌ترين و کامل‌ترين گنجينه شنيداری تاريخ معاصر کشور مشتمل بر وقايع و رویدادهای مهم سياسی، فرهنگی واقتصادی قبل وبعدا زانقلاب اسلامی است که با داشتن بیش از یک ميليون منبع شنيداری، نقش مهمی در برنامه‌سازی برعهده دارد. تاريخچه کتابخانه رادیو برمی‌گردد به سال ۱۳۳۹ که در اتاقی با حدود ۸۰۰۰ جلد کتاب افتتاح شد. بعد از پیروزی انقلاب و گسترش شبکه‌های رادیویی، مجموعه و فضای کتابخانه نیز وسعت یافت. مخزن کتاب کتابخانه شامل ۱۷هزار ۱۵۵جلد کتاب با موضوعات علمی، دانشگاهی، مذهبی، ادبی، رسانه، رادیو، عمومی و...است.

کتابخانه وآرشيو: دوبازی اصلی رسانه

محمدحسین عامری، آرشيويست و کتابدار ارشد هم می‌گوید: ذرواق کتابخانه وآرشيو دوبازی اصلی در

سال ۱۴۰۰ پخش اختصاصی بعضی از بازی‌های فوتبال به شکل مودی را آغاز کردیم. در واقع بازی‌هایی که شبکه سه و ورزش پخش نمی‌کردند و تلویویون این ظرفیت را داشت که این بازی‌ها را پخش کند، در تلویویون پخش کردیم. این کار رابه مدت یک‌سال، به شکل پراکنده انجام دادیم تا این‌که امسال در یک همکاری و تفاهم با شبکه ورزش سیما، این امکان به وجود آمد تا شبکه تلویویونی ورزش را افتتاح کنیم.

مکت

ساخت اثر در حوزه حیات‌وحش

کار ساده‌ای نیست

مستندسازی در حوزه حیات‌وحش کار ساده‌ای نیست. این‌که موضوع مستند موجوداتی غیرقابل پیش‌بینی باشند، به معنای این است که نمی‌توان حرکت بعدی آنها را پیش‌بینی کرد. سر و کله زدن با حیواناتی که باید از یک فاصله از آنها حرکت کرد و رفتارهای آنها را به‌صورت طبیعی رصد کرد، کار هر کسی نیست. کار کردن در طبیعت صبوری خاصی می‌طلبد. مستندساز طبیعت باید برای انواع اتفاق‌ها آماده باشد و خودش را برای روبه‌رو شدن با چالش‌های مختلف آماده کند. نکته مهم اما، همان صبوری است، چیزی که در صحبت‌های امیری هم به چشم می‌خورد. این‌که برای رسیدن به نتیجه، صبور باشد و اگر لازم شد، مراحل کار را بارها و بارها تکرار کند. درست همان‌طور که تهیه‌کننده مستند عملیات پلنگ هم به آن اشاره کرد، گاهی برای زنده‌گیری یک پلنگ ساعت‌ها صبوری می‌شد و در نهایت چیزی که در دام می‌افتاد رویاه یا حیوان دیگری بود. گذر از طبیعت برای رسیدن به نتایج مورد نظر مستندساز، بیشتر از کارهای دیگر به آگاهی از جزئیات طبیعت و در کنار آن، صبوری نیاز دارد. چیزی که به‌نظر می‌رسد امیری و تیم او توانسته‌اند به آن دست‌پیداکنند.

مستندی‌که ساخت آن ۸ سال زمان برد.

وی درخصوص این‌که مستند عملیات پلنگ چقدر از کارهای دیگرش متفاوت است، می‌گوید: من پیش از این، یک مجموعه به نام خزندگان ایران را کار کرده بودم و سراغ مستندی مثل عملیات پلنگ که ۱۳ قسمت ۲۶ دقیقه‌ای است، نرفته بودم. به‌نظرم به نسبت مستندهای فعلی، کار خوبی است. ضبط این مستند تمام شده و انتهای مراحل تدوین را می‌گذارند که توسط سوگل مرادی انجام می‌شود. محمدمصدق فرهادی‌نیا هم به‌عنوان پژوهشگر در کنار کار حضور داشت. دکتر فرهادی‌نیا هنوزمستند را ندیده و حدود یک‌ماه دیگر که از انگلیس بیاید، بازخوردش را خواهیم دید. ساخت کل مستند از ۱۳۹۳ آغاز شد و تاکنون ادامه داشته است. درمجموع، مستندسازی در طبیعت چالش‌اش است و دلیل رفتن من به سمت ساخت چنین کاری، علاقه شخصی خودم است.

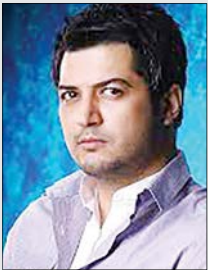
سیدمحمد طباطبایی، روح... خلقی، سیمین بهبهانی، مهدی سهیلی و دیگر عزیزان از منابع کتابخانه استفاده می‌کردند و متن‌های مربوط به برنامه‌های رادیو را می‌نوشتند. وظیفه کتابخانه در برابر تغییرات و تحولات امروز و آینده، اطلاع‌رسانی و ارائه خدمات باکیفیت، کاربومادتر، تخصصی‌تر و سفارشی‌تر است.

معصومه حاجی‌پور از همکاران کتابخانه هم بیان می‌کند: برطرف کردن نیازهای به روز مخاطبان در محیط کتابخانه و تهیه کتاب‌های به‌روز یکی از دغدغه‌های اصلی همکاران و مسئولان در این بخش به شمار می‌رود که درصورت اختصاص ظرفیت‌ها و امکانات بیشتر، به این مهم دست خواهیم یافت.

چهره

۴۰ سالگی پندار اکبری

پندار اکبری، دانش‌آموخته بازیگری، کارگردانی و تدوین است که به‌واسطه فعالیت هنری پدرش عبدالرضا اکبری شناخته شد. از جمله سریال‌های شناخته‌شده‌ای که اکبری بازی کرده می‌توان به دختری به نام آهو، فاصله‌ها، سرباز، پنجمین خورشید، ممراجی‌ها، گاندو و نفوذ اشاره کرد. اکبری درباره دوران کودکی و بازیگری گفته بود: من در دوران کودکی در برنامه سیمای خانواده و سیمای مدرسه در چند قسمت بازی کردم اما در آن دوران نگاه حرف‌ای به بازیگری نداشتم و فقط جذابیت‌های این حرفه و رنگ و لعابش سبب می‌شد که به سوش جلب شوم اما پس از آن با شرکت در کلاس‌های بازیگری آموزشگاه سپیدار فیلم زیرنظر پدرم و استادان دیگر مثل رضا فیاضی و فریبا متخصص، بازیگری را به صورت حرفه‌ای فراگرفتم و از سال ۱۳۸۰ فعالیت حرفه‌ای‌ام را شروع کردم. سریال پنجمین خورشید بیشتر از قبل اکبری را به مخاطبان معرفی کرد و بازی او در سریال فاصله‌ها شهرت بیشتری برایش به همراه داشت. هرچند که یک‌جا گفته بود به تدوین هم علاقه زیادی دارد.

جام جم

رسانه

MEDIA

دوشنبه ۱۴ آذر ۱۴۰۱ شماره ۶۲۷۳

یادداشت

مادرانه‌های مارال

سریال «آنام» از «آی‌فیلم» پخش می‌شود

زینب سلیمور هورایی گروه رسانه

«آنام» به زبان آذری یعنی مادر. بنابراین وقتی این اسم روی یک سریال قرار می‌گیرد، مخاطب منتظر است تا به تماشای مصائب یک مادر در سریال بنشیند. قصه این سریال هم فراز و فرود زندگی زنی به نام مارال بود؛ زنی که زندگی پرماجرآ و سختی را پشت‌سر گذاشته و با تکیه بر قدرت اراده‌اش توانسته خود و خانواده‌اش را به آرامش و آسایش برساند اما برمال شدن رازی، این آرامش را از او سلب کرده و زندگی‌اش را دوباره دچار تلاطم بزرگی می‌کند. او درمی‌یابد تمام کسانی که عاشقش بوده و دوستش داشته‌اند، جنایات بزرگی در حق او مرتکب شده‌اند. پس تصمیم می‌گیرد برای به‌دست آوردن هر آنچه‌که به ناحق از او گرفته شده، بچینکد. گلچهره سجادیه با این سریال پس از سال‌ها دوری دوباره به تلویزیون باگشت و در نقش مادری فداکار، زنی استوار و خانواده‌دوست خوش درخشید. بازی او به‌قدری باورپذیر بود و دلچسب که مارال به یکی از نقش‌های ماندگار او در تلویزیون تبدیل شد. سریال در دو بخش روایت می‌شد. در زمان گذشته و در زمان حال که این رفت و برگشت‌ها به‌موقع اتفاقی می‌افتاد. گرچه عده‌ای با زمان گذشته داستان ارتباط برقرار کرده بودند و برخی هم با زمان حال و اتفاقاتی که در این مقطع برای مارال رقم می‌خورد. با این حال جواد افشار کارگردان سریال موفق «کیما» توانست تجربه خوب و موفق سال‌های اخیر تلویزیون محسوب می‌شود.

بیماری مارال و حتی بیماری دخترش آرزو و ارتباط این دو نحوه ورود مارال به زندگی و خانه دخترش در برخی قسمت‌ها کمی برای مخاطب به‌خصوص مادران آزاردهنده بود اما روابط خانوادگی ریحانه و امید پدر و مادر خوانده آرزو و نگرانی‌های‌شان برای او و همراهی بیژن همسر آرزو می‌توانست نمونه یک خانواده کاملاً ایرانی و اصیل باشد. خانواده‌ای که تحت هر شرایطی کنار هم و همراه هم هستند و برای همدیگر جان می‌دهند. خانواده بیژن اما فضای قصه را کمی تلطیف می‌کرد. به‌خصوص زیاده‌خواهی‌های پدرش تیمور و برادرش بهنام که گاهی لحن مخاطب را درمی‌آورد. می‌توان گفت در آنام تقابل خیر و شر را شاهد بودیم. گرچه آدم‌های این قصه خاکستری و از جنس مردم کوچه و بازار و بسیار شخصیت‌های ملموسی برای مخاطب بودند. با این حال دل‌نگرانی‌های مارال برای کارمندان و کارگزارنش کمی غیرقابل باور بود. کمتر کارخانه‌داری را می‌توان یافت که چنین به فکر منافع زبردست‌های‌شان باشند اما از زاویه دیگر شخصیت مارال می‌تواند الگوی خوبی برای این قشر از جامعه باشد. این مجموعه هم‌اکنون در حال پخش از آی‌فیلم انگلیسی است.

خاطرات کاغذی

سفر به اعماق زمین

مریم فلاح؛ پروفیسور «لیدن‌براک»، رئیس انجمن علمی آلمان، بعد از پیدا کردن کتاب عجیب و ارزشمند ۷۰۰ ساله‌ای که به زبان رومی نوشته شده، همراه برادرزاده‌اش الکس شروع به رمز گشایی آن می‌کنند. در بین اوراق کتاب الکس دست‌نوشته‌ای به اسمای کاوشگری به اسم سکسن پیدا می‌کند. پروفیسور با رمزگشایی از جملات ناشناخته آن متوجه می‌شود برای سفر به مرکز زمین باید راهی آتشفشانی خاموش در ایسلند شوند. همان جایی که ۲۰۰ سال قبل سکسن با گروهش سفر نافرجامش به مرکز زمین را آغاز کرد؛ پروفیسور برای اثبات وجود حیات در اعماق زمین به همراه الکس راهی ایسلند می‌شوند. در ایسلند راهنمایی به نام هانس با آنها همراه می‌شود. آنها از دهانه غیرفعال آتشفشان پایین رفتند و... برخورد با حیوانات ماقبل تاریخ، رودخانه و اقیانوس زیر زمینی، گم شدن اکسل و پیدا کردن تخم دایناسور، آن حشره‌های غول‌پیکرو دیدن بقایای اجساد گروه سکسن ماجراهای هیجان‌انگیز این سفربود که تماشایش با چاشنی موسیقی دل‌ه‌راور، سراسر ترس و وحشتی دوست داشتنی به همراه داشت.

این برنامه هم معتقدند که باید با ساختاری درست، به مسأله مهم گروه‌های سنی بپردازند. زهرا خردمند نیک، یکی از تهیه‌کنندگان برنامه به خانه برمی‌گردد است که اهمیت تلویزیون را بیشتر از رسانه‌های دیگر می‌داند. وی به جام‌جم می‌گوید: تلویزیون در میان رسانه‌های دیگر و به‌دلیل در دسترس بودن برای همه و گسترده وسیعی که دارد، بیش از همه رسانه‌های صوتی و تصویری دیگر تأثیرگذار است.

وی ادامه می‌دهد: رسانه‌ها به‌خصوص تلویزیون می‌توانند رفتارهای اجتماعی مطلوب را در جامعه استوار کرده و آن را جلوه‌گر کنند. بسیاری از یابگری‌ها غیرمستقیم هستند و پایدارترین تربیت غیرمستقیم و ضمنی است و ما در ساخت برنامه بر خود وظیفه می‌دانیم با ساختاری درست در بخش‌های ویژه متناسب با گروه‌های سنی کودک، نوجوان، جوان و بزرگسال و... به آن بپردازیم و می‌توسیم تا نظر مخاطبان را جلب کنیم.